

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 300.— | Negyed évre K 75.—
Fél évre K 150.— | Egy órára K 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség 10 20

Kiss Ferenc a keresztény kurzusról

A kormányprogram vitája

Budapest, dec. 21. A nemzetgyűlés mai ülését Rakovszky István elnök 11 órakor nyitotta meg.

A népjóléti minisztérium szervezete és nagyzási hóbort

Hegedüs Loránt pénzügyminiszter bejelenti, hogy visszavonja az adózástól való menekülés meggátolásáról szóló törvényjavaslatot, amelyet elődje nyújtott be, mint-hogy pénzügyi politikájával nem egyezik. Kéri továbbá, hogy azokat az interpellációkat, amelyek még elődjéhez intézve bejegyeztek, töröljék.

Vissza kell térnie tegnapi beszédére, mert úgy értesült, hogy a külügyminisztérium egyes igen tiszteletre méltó tisztviselői magukra nézve sérelmesnek és sértőnek találták egyes megjegyzéseit. Felolvassa beszédének ezt a részletét a gyorsírói jegyzetek nyomán és megállapítja, hogy az egész szervezet helytelenül és a nagyzási hóbortot az egész szervezkedés értette. Senkit sérteni nem akart és nem volt felszólalásának semmiféle személyes éle, amint-hogy nincs személyes éle akkor sem, amikor most kijelenti, hogy nemcsak a külügyminisztérium személyzetét találja túlzottnak, a viszonyoknak meg nem felelőnek, hanem ugyanolyan nagyzási hóbortnak kell minősítenie a népjóléti minisztérium egész szervezét is. Egyébként miután félt attól, hogy ha esetleg korábban nyilvánosságra kerül valami terveiből, ez különböző bajokat és spekulációkat okozhat, beszédéből előre egy betűt sem irt le, fejből mondta az egészet és ily körülmények között nem csodálható, ha esetleg egy kicsit elragadtatta magát. Ha így történt, mindenesetre elnézést kér. (Helyeslés.)

Teleky miniszterelnök kéri, hogy azokat az interpellációkat, amelyeket olyan miniszterekhez intéztek, akik nem tagjai a kabinetnek, töröljék.

Friedrich István, Ugron Gábor és Ereky Károly felszólalása után áttértek

a földgaz-szerződés tárgyalására. A javaslatot általánosságban, majd Ereky Károly felszólalása után részleteiben is elfogadták.

Drózdly kritikája a volt miniszterekről

A kormányprogram további vitájában Drózdly Győző szólalt föl. A kormány lemondott tagjai közepes tucatemberek voltak. (Nagy zaj. Meskó Zoltán államtitkár folytonos közbeszólásokkal utasítja vissza Drózdly megjegyzéseit.)

Drózdly Győző: Érthetetlen előttem, hogy az új kabinetből Rubinek Gyula, aki a régi közepes

kabinetnek is kiváló alakja volt, kimaradt. Miért maradt ki Rubinek? A régi kabinet tagjait illetőleg megismétli, hogy tucatemberek és kéri, hogy például sokorópátkai Szabó István...

Kuna P. András: Nagyon helyén volt a kisgazda-minisztériumban!

Drózdly Győző: ... Sokorópátkai Szabó Istvánt örökre kegyelmes urnak fogják szoltítani, pedig hogyan lehetett ez az ember 15 hónap alatt tagja a kabinetnek? (Nagy zaj.) Nagy elővnek tartja, hogy a kultusz-tárcát Vass József kapta meg.

Felkiáltások balról: Ahá, ahá! Állandóak a közbeszólások, melyekben Tassler Béla és Ereky Károly vezet.

Elnök: Kérem a képviselő urakat, hogy a súlyos időkhöz a néhez terhet keresztényi béketűréssel viseljék.

Drózdly Győző: A pénzügyminiszter expozéját kevesli, mert a jövőről nem szól. A kormányprogramnak a választói jogra vonatkozó része gyanus előtte. Nem megy bele, hogy a falusi nők választójogát elvegyék, és a városi asszonyok megtartsák. A miniszterelnök kijelentette, hogy továbbra is keresztény nemzeti politikai irányban fog haladni. Megállapítom, hogy a kormány addig sem a keresztény, sem a nemzeti, sem a demokratikus irányban nem haladt, ennél fogva más politikát kérek.

Kiss Ferenc az igazi kereszténységről

Kiss Ferenc: Az ország lelki megbékülését akarja a pénzügyminiszter terveinek anyagi felépítésével szemben. Az egyéneket át kell alakítani, meg kell teremteni az egyének kristianizálását, még pedig egy nagy országos bűnbánattal. Az evangéliumi kereszténység és a mai torz-kereszténység nem egy fogalom. Enniben a keresztény világban idegennek érzem magam. Hát profanizálták-e valaha is úgy Krisztus tanítását, mint ebben a legnagyobb és legmagasabb gondolkodású és kurzus jelzővel felruházott korban? Már a szó is a börtön, abból kellett kölcsön venni!

Ma nem keresztény kurzus van, hanem kurzusos kereszténység. A kurzusos keresztény a kereszténységből akar megélni, ellentétben a jelöltlen keresztényekkel. A kurzusos keresztény könyökkel dolgozik és fegyvere a hitetés, ámtás, képmutatás. A kurzusos lovag nem demokratá, hanem demagóg, kielezi a társadalmi körök közötti ellentétet és osztályharcol hirdet. (Taps a kisgazdaparton.) Ami rend tegnap nehezen megépült, azt a kurzus ma felborítja, a begyógyult sebeket újra feltépi.

A zsidókérdésről azt mondja, hogy nem tartozik azok közé az emberek közé, akiknek egész kereszténysége az antiszemizmushoz vezet. A Sándor Pál-féle magyarok, akik kulturális és gazdasági javakkal gazdagítják a nemzetet, boldoguljanak és leguenek megbeszült tagjai a társadalomnak. Ilyen zsidó magyarok sokkal többnek vannak az országban, mint általában gondolják. A zsidókérdés megoldásának egyik legjobb módja: felvenni a zsidósággal a gazdasági versenyt.

Kiss Ferencet nagy figyelemmel hallgatták és beszéde végén lelkesen megéljeneztek.

Meglesz az amnesztia

Ugron Gábor a demokraták nevében szólott, akik biznak a kormányban. Tudomása van ar-

ról, hogy néhány nap múlva amnesztia-rendelet fog megjelenni, amit a munkásság bizonyára örömmel fog üdvözölni. Követeli a cenzura eltörlését.

Elnök javaslatára elhatározzák, hogy a legközelebbi ülés holnap lesz, napirenden a földgaz-szerződés harmadik olvasása.

Mint-hogy holnap a vasuti korlátozás miatt kevesen lesznek jelen, az elnök boldog karácsonyi ünnepet kívánt a képviselőknek s az ülést bezárta.

A kormányprogram vitáját csak a február 3-iki ülésen folytatják. Ez a keresztényszocialisták kívánságára történt, mert akkor akarnak állást foglalni a kormány programjával, különösen Hegedüs Loránttal szemben.

D'Annunziohoz pártoltak az ellene küldött olasz hadihajók

Berlin, dec. 21. A Tägliche Rundschau-nak jelentik Londonból: A Daily Express közli, hogy azok az olasz hadihajók, melyeket a kormány d'Annunzio ellen Fiume körülrörlésére küldött, elpártoltak és d'Annunziohoz szegődtek. Mllo tengernagy, Bucci altengernagy, Taranto tábornok és azok a páncélos autómobilok, melyeket a kormány Udínéből rendelt ki Fiume ellen, mind d'Annunzio táborában vannak.

A kormányzásánál kezdik alkalmazni a takarékoság elvét

Budapest, dec. 21. Hegedüs Loránt pénzügyminiszter tegnapi expozéja során közölte, hogy az udvarnagyi bíróságot, mint fölösleges intézményt meg fogják szüntetni. Beavatott helyről közlik, hogy nemcsak az udvarnagyi bíróság eltörléséről van szó, hanem a kormányzó udvartartásának lényegesebb korlátozásáról, még pedig magának a kormányzónak egyenes óhajára.

Amikor ugyanis Hegedüs Loránt először fejtette ki a kormányzó előtt a nemzetgyűlés elé terjesztendő pénzügyi programját, a legnagyobb súlyt a magasabb közhivatalok és minisztériumok fölösleges kiadásainak megszüntetésére helyezte, amit a kormányzó annyira helyeselt, hogy maga tette azt a kijelentést, hogy elsősorban ő vele és a kormányzóval kezdje meg a pénzügyminiszter a legmesszebbmenő takarékoság alkalmazását, mert — mint az ország kormányzója — jó példát akar mutatni és be akarja bizonyítani, hogy eredményes munka a legszerényebb keretek között is végezhető.

A kormányzó óhajára és utasítására a pénzügyminiszter a közigazgatás egyszerűsítését, a fölösleges hivatalok megszüntetését tényleg a kormányzásánál fogja kezdeni és a takarékoság szigorúan alkalmazandó elvét azoknál az intézményeknél és állásoknál fogja először alkal-

mazni, melyek a kormányzás munkájának veszélyeztetése nélkül volnának megszüntethetők.

Mint ilyen intézmények és hivatalok elsősorban jönnek figyelembe a testőrség, az udvarnagyi bíróság, a volt udvari étellel kapcsolatos állások, autó- és kocsi-park és az idetartozó személyzet csökkentése, hivatalok összevonása, hivatali létszám apasztása, stb.

Sorrendben az udvarnagyi bíróság lesz az első, mely a törvény értelmében tulajdonképpen nem is működhetnék, mert hatásköre kizárólag a királyi ház és teljeskoru főhercegeinek magánjogi viszonyaira terjed ki, a királyi család jogkörének gyakorlása pedig jelenleg teljesen szünetel.

Cenzuramentes a banktávirat

Budapest, december 21. (M. T. I.) A pénzügyminiszter elrendelte, hogy tekintettel az átutalás és a deviza-forgalom szabályozása tárgyában kiadott rendeletét, a bankok táviratait ezentul nem szabad cenzurálni.

Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!

Az 1921. évi költségvetés bírálatja

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délutáni ülésén foglalkozott az 1921. évi költségvetési előiránnyal, amelyet már a felügyelő bizottság és a gazdasági bizottság letárgyalta. A felügyelő bizottság a minden vonalon való takarékoskosságot ajánlotta és elismerve, hogy a számviteli igazgatás érdemes munkát végzett, elfogadta a költségvetést.

Zempléni Kornél dr. ismertette először általánosságban a költségvetést, amelynek szerinte tulajdonképpen programnak kellene lennie. Ez azonban a költségvetésben csak az erdőgazdaságnál található meg, amely előrelátó gondossággal és tervszerűséggel dolgozik. A mezőgazdaságnál is mutatkoznak bizonyos programszerűség nyomai, a költségvetést itt nemely helyen szintén magasabb állattenyésztési érdekeket is szem előtt tartanak, ami különösen az oláhok által az állatállományban okozott súlyos károk kiküszöbölésére lesz üdvös hatása. Újabb fajsertés- és juh-tenyésztéssel akarnak foglalkozni, ami a Hortobágy jobb kihasználását is jelenti. Nincs azonban semmiféle program a közmunkák, tehát a mérnöki hivatal költségvetésénél. Bizonyítja ezt az is, hogy az 1920. évi költségvetésnek 22%-a volt a közmunka, a minden vonalon bekövetkezett drágaság folytán szükségessé vált pótköltségvetésnek viszont már 12%-a esett a mérnöki hivatal szükségleteire.

Az előadó szükségesnek tartja a személyzet létszámának fokozatos csökkentését, az előjáróság létszámának pontos megállapítását, a csatornázási alap revizióját, mert ez a tétel óriási terheket ró a városra, évtizedek előtt alapították meg és filleres hozzájárulásokat fizetnek még ma is. Javaslatot tesz, hogy a városi revizorok intézményét rendszerszerűsítsék úgy, hogy az ide beosztott tisztviselők csak ezzel foglalkozzanak.

Ifj. Schwartz Vilmos örömmel üdvözli a költségvetés komoly kritikáját. A revizori intézmény átszervezését illetőleg bizottság kiküldését javasolja.

Aczél Geza főmérnöknek az előadó megjegyzéseire adott válasza után

Zempléni Kornél dr. előadó a revizori intézmény azonnali megválasztását kéri, majd tetelenként ismerteti részleteiben is a költségvetést.

A világitási vállalat 1,793.000 koronás deficitet mutató költségvetését visszaadták a vállalatnak, amely a szénhiány miatt ma realis költségvetést nem adhat, három hónapos indennitás megadását javasolják azzal, hogy február végén az 1920. évi zárszámadás adatai alapján készítsen új költségvetést.

A földbirtok címmel a Hortobágyon művelés alá vett 100 hold terület hasznául az előirányzott 30.000 korona helyett 100.000 koronát vettek fel.

A városi épületeknél rámutattak arra a lehetetlen állapotra, hogy a városnak ez a sok milliót érő vagyona alig pár ezer korona jövedelmet hoz a lehetetlen lakberendezések miatt. Javasolják a közgyűlésnek, írjon fel a kormányhoz a lakberendezések idő szerű módosítása iránt.

A vízvezeték alapnál a kiadások emelkedését csak a vízdíj emelésével lehet ellensúlyozni. Javasolják a közgyűlésnek, hogy

a vízdíjat 6 koronára emelje fel. Indokolja ezt az emelést maga az az egy körülmény is, hogy egy köbméter víznek csak a kiszivattyuzása 0,65 kilowattóra áramot igényel, ami a vízművek kedvezményes fogyasztási díja mellett is 4,5 korona költséget jelent.

Benes Párisban

Páris, dec. 21. Benes cseh külügyminiszter Genfből ide érkezett és a francia kormánnyal nagyfotosságu politikai kérdésekről tárgyal. A külügyminiszter néhány nap múlva vissza akar térni Prágába.

Halál helyett 10 évi fegyház Kegyelmet kapott a sámsoni gyujtogató asszony

Annak idején megirtuk, hogy a debreczeni törvényszék, mint statárialis bíróság gyujtogató büntetlenek kísérletéért halálra ítélte ö. v. Lengyel Andrásné hajdusámsoni asszonyt.

A kegyelmi tanács kegyelemre terjesztette fel a kormányzóhoz a halálraíteltet. A felterjesztéshez az elítelt asszony nevében külön kérvényt nyújtott be Lengyelné vedője, Aczél Jenő dr. ügyvéd is. Ma reggel érkezett le a törvényszékhez a kormányzó dön-

Friedrich István és a Tisza-pör

Budapest, december 21. A büntetőtörvényszék vádpanácsa előtt az ügyészi vádirat ellen beadott kifogások tárgyalása befejeződött. A vádpanács határozatát csütörtökön hirdették ki.

Margalits Ede dr. vizsgálóbíró befejezte a Friedrich Istvánra vonatkozó vizsgálatot és az összes iratokat áttette az ügyészséghez, ahol egy héten belül döntenek, hogy Friedrich István ellen vádiratot adjanak-e, vagy megszüntessék ellene az eljárást.

Felkészültek a népszámlálásra

Ideiglenes városi statisztikai hivatal

A január 1-én megtartandó népszámlálásra az elomunkálatok teljesen elkészültek. A város területét 76 belsőségi és 37 külsőségi körzetre osztották be. Minden számláló biztos megkapja körzetét és egy leírást, hogy mely házak tartoznak körzetébe. A munkálatok túlnyomó része a tanítókra hárul, mert a népszámlálás a legkomolyabb és legjelentősebb állami feladatok egyike, amely nem lehet hibás, vagy hiányos, a tanítókat pedig fegyelmi felelősséggel lehet a pontos munkára utasítani. A napdíjat a belsőségen 50, a külsőségen 80 koronában állapították meg. Nagy kiadást jelent a fuvar drágasága, pedig a bellegelőkön, tanácson, erdőségeken fuvart kell állítani a számláláshoz.

A munkálatokat 30 revizor fogja felülvizsgálni abból a szempontból, hogy a számláló lapokat és házi gyűjtőíveket helyesen állították-e ki és nem maradt-e ki a számlálóból valamely személy, vagy terület. A számláló biztosoknak ma postán megküldték kiegészítési iratukat és a részletes végrehajtási utasítást, mellékelve a foispán rendeletét, amely kötelességükre teszi, hogy az utasításokat behatároltan tanulmányozzák át, egyben figyelmezteti őket a fegyelmi felelősségre. A biztosok és revizorok a hét végén két csoportban vizsgát tesznek, hogy az utasításokat jól megtanulták-e.

Hozzávetőleges számítás szerint a népszámlálás felvétele 300.000 koronába fog kerülni. Mivel a törvény értelmében ez a kiadás a város terhen, a közgyűlés ki fogja mondani, hogy a népszámlálás költségei a közlelési hivatal felelőseiből fedezendők.

A népszámlálás vette fel, de ettől függetlenül is, nagy szerepre hivatott a

varosi statisztikai hivatal

eszméje. Csobán Endre főlevéltárosnak a központi statisztikai hivatal teljes támogatását ígerte a terv megvalósításához. A szerdai közgyűlés dönt a tanács azon javaslatára fölött, hogy addig is, amíg a városi statisztikai hivatal végleges szervezeti szabályzata és ügyrendje elkészülhet, engedélyezze a közgyűlés, hogy ideiglenes szervezettel megkezdhesse működését. Csak a tapasztalat mutathatja meg ugyanis, hogyan kell majd kidolgozni az ügyrendet, annál is inkább, mert az országban a budapestin kívül nincs városi statisztikai hivatal. E hivatal a népszámlálási adatokon kívül is politikai, társadalmi és közgazdasági

szempontból nagyon sok alkalmat és lehetőséget nyújt a gyakorlati élet számára, a munkanélküliség, a menekültek, a közalkalmazottak statisztikája, városi és piaci statisztika, az áruk statisztikája, közbiztonsági, meteorológiai, lakásügyi, tanügyi, aruforgalmi, kulturális, munkaközvetítési, munkabiztosítási, esetleg idegenforgalmi statisztika felvételével és kidolgozásával, a konzekvenciák levonásával a városi politika intézéséhez nagyon sok irányadó szempontot fog szolgáltatni.

Ha a közgyűlés a felhatalmazást megadja, akkor, magasabb képzettségű tisztviselőkről lévén szó, a szokásosnál magasabb napidíj illetményekkel nyomban megszervezik az ideiglenes statisztikai hivatalt.

Együnk

prágai gyógysonkat.

Kitűnő tormás kis pároskolbászt. Szerdán, szombaton kitűnő hazihurkát, pácolt izletes paprik szalonnát, mindennap friss virslit. Kapható: Csigénél, Batthyány-utca.

DOLLÁRT

és más idegen pénzt legdrágábban veszek
SIMON GYÖRGY
Debreczen, Kossuth-utca 11.

Ne mozdulj kalapokad

ősi szörme sapkákat
melyen leszállított árba ajánl a

Rózsa Áruháza

Ferfi fehérművelés

készít

HERMAN
HÁNDOR és Tsa
Piac-utca 6. Békával szemben.

Bármely bélézz-szel ellátott bankjegyeket bevált

Farkas László

bank és tőzsdébizomány, Miklósi utca 1. sz.
Dollár, külföldi pénzek vétele.
Jelzálogkölcsönök, ingatlan vétel és eladás

VILÁGNELVEK I

ROSE-nyelviskola
Széchenyi-utca 42

„Hova tűnnek el a magyar fiúk?”

A kivándorlásra csábítás meséje

A »Hajdúföld« mai számában hosszú cikket közöl a debreceni rendőrség egy szenzációs bűnügyi nyomozásáról, amelyet egy állítólagos zsidó szövetkezés ellen indított volna a rendőrség. A lap azt írja, hogy Krausz segédrabbi áll a »messze elágazó bűnszövetkezeti« élén, amelynek hivatása keresztény uri gyerekek külföldre való szöktetése. Krausz segédrabbi a »Hajdúföld« szerint igazolványokkal látta el a szökni készülő gyerekeket, akik közül az egyik, Ács Andor állítólag 12.000 koronát is kapott — utiköltségre.

A külföldi bűnszövetkezeti és »debreceni szervezete« a cikk írója szerint a következő gyermekeket szöktette volna eddig külföldre: a 15 éves Ács Andort, a 14 éves Edes Bélát, egy 15 éves fiút, akiről csak annyit tud a »Hajdúföld« cikkírója, hogy Balogh Bélának hívták, Rácz Jenő 14 éves, Hangol László 14 éves és Hrabovszky 14 éves fiukat. A lap bannulatos biztonsággal írta meg az egész esetet. Meg azt is megírta, hogy a »szövetkezet« felhajtója Koszterovitz Ignác lakatoslegény, »külföldi összekötő« kapcsa pedig a Londonból nemrég érkezett Berkovits Smüle volt.

A »Hajdúföld« híradásával szemben a rendőrség a következő tényállást állapította meg:

— A gyermekek 14—16 éves ostoba, kalandos természetű fiúk voltak, akiknek némelyikével a rendőrségnek már előszer meggyűlt a baja. A mozi kápráztatta el fantáziájukat. Megismerkedtek Koszterovitz Ignác lakatossegéddel s ezzel együtt akartak előbb Norvégiába, majd Amerikába kivándorolni. Tervezettség közben Koszterovitztól hallották, hogy Palesztinában szivesen fogadják a zsidó kivándorlókat. Erre Koszterovitzot kérték meg, hogy szerezzen nekik Krausz rabbitól Palesztinába ajánlólevelet. A rabbi azonban nem adott ajánlólevelet, csupán a budapesti főrabbihoz, ezt is csak abban a hitben, hogy a fiúk zsidó vallásúak. Előtte ugyanis zsidó vallásúknak mondták magukat. A gyermekek azonban nem mentek Budapestre, hanem Záhonyra átszöktek a határon.

— Krausz segédrabbi később Koszterovitztól értesült a csalárról s azonnal feljelentést tett a rendőrségen. A rendőrség ebből a feljelentésből értesült a suhancok együttes szökéséről s ebből kapott utmutatást az eset sikeres felderítésére. Az, hogy Krausz rabbi igazolványokat adott volna, annál kevésbé lehet igaz, mert a rabbi igazolványokat nem is adhat ki.

LEGSZEBB KALAPOK

FRANK EDÉNÉL.

— A mezőgazdasági bizottságok választására jogosultak névjegyzékét maig tartották közszemlén. Összesen 14 felszólamlás érkezett, mindegyiket kedvezően intézték el. A névjegyzék ma dében jogerőre emelkedett.

— Megszűnt a gyülekezési tilalom. A hivatalos lap mai száma kormányrendeletet közöl, mely az egyesületi és gyülekezési jog korlátozásáról kiadott rendeletet visszavonja és a régi rendeletek hatályát lépteti újból életbe.

DOLLART
és más idegen pénzeket legmagasabb
napi áron vált be
GÓTSCH SÁNDOR
bankirodája DEBRECEN,
Piac-u. 38. I. em. Főposta mellett.

**Riadalom a valutapiacra
Hegedüs pénzügyminiszter
programja miatt**

Budapest, dec. 21.

Az értéktőzsde ma teljesen háttérbe szorult a valutapiacra lejátszódo események következtében. Hegedüs Loránt programbeszédre riasztólag hatott a valutapiacra és minthogy a közfelfogás az, hogy Hegedüs pénzügyi tervezele alkalmas a koronaérték lényeges javítására, ma újszólván mindenki menekülni igyekezett az idegen valutától és a kinalat olyan rohamos és olyan tömeges volt, hogy az árak percéről-perce valóssággal zuhantak és olyan mély nivóra süllyedtek, amilyen már hónapok óta nem volt. Déli 12 órákor érték el a valuták legmélyebb árnyóvójukat.

Az értéktőzsde hangulata lanya volt, üzletkötés csak elvétve fordult elő, minthogy azonban ugy a vevők, mint az eladók tartózkodóan viselkedtek, az árfolyamok legnagyobb része lemorzsolódott, de az áresés nem volt jelentékeny, sőt némely érték árfolyama a tegnapihoz képest még emelkedést is mutatott. Árak:

Magyar hitel 1880-800, Osztrák hitel 1130-1050, Jelzálogbank 630-35, Leszámitoló 800-790, Hazai bank 770-55, Angol-magyar 1040-25, Magyar-olasz 490-82, Alt. takaréki 1190, Borsod-Misk. 4400, Concordia 2950-3000, Bpesti gőzm. 7300-200, Gizella 2600-2420, Banya és kohó 5450-500, Drasche 4800, Salgó 8400-200, Ganz-Danub. 23600-24250, Ganz-Vill. 5350-250, Rima 3800-650, Schlick 1260-1330, Kőburg 4100-300, Lipták 660-95, Láng 1410-1380, Brassói 5200, Hazai faterm. 5800-700, Nasici 19100-18300, Alt. fa 3290-150, Magyar erdő 1930-1870, Klotild 6400-150, Karton 2150-250, Izzó 5350-5000, Papir 4400-300, Cukor 21000-20280, O. termelő 1140-160, Gummi 4600-4450, Telefon 3900-850, Adria 15300, Közúti 1500-440, Déliavasut 2410-170, Levante 9100, Allamvasut 4650-500, Trust 5475-3300.

Idegen valuták: Napoleon 1580-1475, Font 1940-1915, Dellár 560-543-557, Francia frank 30-29.50-30.50, Márka 7.88-7.50, Lira 19.40-18.70, Roman ov 3.05-2.75, Lei 6.70-5.95-6.23, Sokol 6.40-5.95-6.18, Svájci frank 82.50-83, Kor-dinár 13.50-12.50, B.écsi 88-, Lengyel márka 98-90.

A zürichi devizák

Zürich, dec. 21. (Megnyitás.) Budapest 1.15, Bécs 1.50, Osztr. bélyegzett -95, Berlin 9.-, New-York 657, Milano 22.60, Prága 7.30, Zágráb 4.-, Bukarest 7.25, Varsó 1.-.

ROMÁN és VEGYES
lebélyegzésű bankjegyeket
legdrágábban vásárol
RANKAI bankirodája
Debrecen, Konyerpiac. (Hegedüs-tér 6.)
TELEFON: 209.

Lesz-e cukor? A szolnoki cukorgyártól ma levelet kapott a polgármester, amely szerint a gyárban ma, kedden átveheti Debrecen városa a neki kiutalt 425 mázsa cukrot. Zöld József íb. tanácsnok viszont ma telefonon beszélt Szolnokkal, ahol négy debreceni rendőr várja a cukor utnakindítását, hogy a szállítmányt Debrecenbe kísérjék és a teleöntudósítás nem egyezik a levéllel. Lehetséges, hogy karácsony előtt nem is tudják elindítani a debreceni cukrot, bár Zöld tanácsnok mindent elkövet, hogy még az ünnep előtt kioszthassa a beígért cukrot.

A Royal-kávéházban esténként Ruha Elemér zenszere muzsikál.

Pényüzési adó

alá nem esik még a legfinomabb szövet sem, melyet legolcsóbban

Fischer Adolf és Fianál
szerezhet be.

Piac-utca 61. szám.

HIREK.

Nem érvényesek a fővezérségi igazolványok. A M. T. I. jelenü: A honvédelmi miniszter tévedések elkerülése és a közönség megfelelő tájékoztatása végett ismételt közli, miszerint a folyó évi április 1-ig fennállott nemzeti hadsereg fővezérsége által kiállított mindennemű igazolvány érvénye a fővezérség megszűnésével egyidejűleg megszűnt.

A közigazgatási bizottságban a folyó év végén megüresedő öt közigazgatási bizottsági tagság betöltése — mint a városi tanács közli — az 1920 december hó 29-én tartandó közgyűlésen fog eszközölni.

Uj evangélikus templom építéséhezingyen telketés egymillió darabteglát kértaz evangélikus egyház. A jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a kerést a város jelenlegi anyagi helyzetére való hivalkozással ne teljesítse.

Delután is nyitva van a Milléregylet habakkiallítása csütörtökig a női kereskedelmi iskolában. (Egyháztér 2. sz. a.)

Rubin Farkasné üzletet nyitott. Nem szoktam senkinek reklámot csapni, hál' Istennek szép számmal levő ellenségeim minden inkább rámfoghatnak, mint azt, de szerelnem ezúttal megülni a reklám nagydobját, megfujni a lárma-kürtöt, hogy a tőlekedő embervásárban egy pillanatra csendel leremelve, belekiálthassam az emberek szívébe: Rubin Farkasné üzletet nyitott! Vörös martalócok kivégezték Rubin Farkast és özvegye nem indult a nagyszerű és jól bevált példák után, nem akar a köteleesség halottjának emlékéből élni, nem kovácsol tőket magának férje halálából, tőket az ingyeneleésre, köveletést a társadalommal szemben, hogy gondoskodjék róla, mert az ő férje hős halottja a társadalomnak, hanem — üzletet nyit, dolgozik és férje példájából azt a következtetést vonja le, hogy a mindhalálig hűség, a becsületes munka: kötelesség. Üzletet nyitott Rubin Farkas özvegye, munkával keresi meg kenyerét, amelytől férjében megfosztotta vörös banditák orgyilkos dühe, megérdemli, hogy megüssük mellette a reklám nagydobját és megfujjuk a lárma-kürtöt. (ll)

A Simonffy-utcai izr. elemi iskola 9 éven felüli fiú-növendékei felkéretnek szerdán délelőtt 10 órákor okvetlen az iskolában megjelenni.

A DTE Szilveszter-estélye. Pazar programu Szilveszter-estélyt rendez 31-én a Vigszínházban a DTE footbalszakosztálya. A műsor és az azonkívül beállított attrakciók oly hatalmas szórakozást fognak nyújtani, hogy minden bizonytal az év legkiemelkedőbb estélye lesz. A műsorban színe kerül a »Három a gól« című sportoperett, telve kacagató tréfakkal, szebbnél szebb magánszámokkal. Ezúttal lesz a premiérje a »Burlingtoni Jaguár« című bohozatnak, amelyben Szermerre Gyula jut olyan kiváló szerephez, hogy a közönség ki nem fogja a kacagásból. Nagy sikere lesz Szász Ilonkának, az újonnan szerződött kiváló primadonnának. Színe kerül még Karinthynak »Az elmeorvosok« című pompás tréfája, lesz tánc, tombola, szépségverseny, amerikai posta, sorolás, a főnyeremény egy malac, kon-

fetti csata és még annyi szórakozás, hogy se szeri, se száma. A meleg fűtés garantálva van.

Krakkóból Debrecenbe szökött férj. A debreceni államrendőrséghez érdekes levél érkezett ma Krakkóból. A levél Ohrenbuch Dyna asszony írja és kéri a rendőrséget, hogy tartóztassa le férjét, Ohrenbuch Henrich Mayert, aki Bialoszcovban feleségének 20.000 koronáját ellopta és miután lakását is feltörte, jelentékeny mennyiségű fehérneművel megszökött. Az asszony azt gyanítja, hogy férje Debrecenbe, szökött. Érdekes, hogy Ohrenbuch Henrich Mayer, aki öt gyermek apja, 21 évig élt feleségével boldog családi életet.

5-5 százalékkal kamatoztatja a Pénzügyi Központ a város pénzét és erre ajánlatot is tett, mert a gabonaakció lebonyolításához sok pénzre van szüksége. Az ajánlat elfogadását a kormány is támogatja. A jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja a közgyűlésnek, hogy az ajánlatot tegye megfontolás tárgyává és tőkés nagyrészt a Pénzügyi Központnál kamatoztassa. Mivel azonban ez az elhatározás erősen érintene a helyi pénzügyet, hívják fel a debreceni pénzügyeteket is, amelyek igen gyenge kamatot ajánlottak, hajlandók-e ugyanilyen kamatot megadni.

Házasság szülői beleegyezés nélkül. Pár hét előtt megirtuk, hogy a debreceni Frohner-szállodából egy különös fiatal pár szökött meg tetemes adósság hátrahagyásával. Az államrendőrség megallapította, hogy a férj Karsai János budapesti magánzó 17 éves fia, aki Sipos Teréz, ugyancsak 17 éves budapesti leánnyal a debreceni anyakönyvvezető előtt kötött házasságot. Hamisított szülői beleegyező okiratokkal keltek egybe és most a rendőrség a férj ajának feljelentésére magánokirathatóság miatt indított ellenük eljárást.

Rendőri hírek. Fehér István banktisztviselő Csapó-utca 59. szám alatti lakos padlásat ismeretlen tettes feltörte és az ott szaradás végett feltergetett 30-40 ezer korona értékű fehérneműt ellopta. — Adamovszky Gyuláné Piac-utca 68. szám alatti lakos 1200 koronát tartalmazó pénztárcáját, mialatt Barna József Csapó-utcai rőfősüzletében szöveket válogatott, ellopták. A rendőrség mindkét ügyben nyomoz.

Rubin Farkas özvegye Kossuth-u. 15. (Kontsek Géza fúszerezlete mellett) női divatüzletet nyitott. Blous és pongyolákülönlegességei a legizlésesebbek és a legolcsóbbak.

Női kész kosztümök, ruhák, blousok a legszebb választékban található Frank Sándor cégnél, Piac-utca 42.

Hj. Kovács Janos festő képkiallítása nyitva 1920 december 19-től vasárnap, 1921 január 5-ig a Liener és Berzeki műtermében.

Tea, teaszütemények, desszert-külörlégek legjobb bevásárlási forrás a csemegeüzlet Hungaria-kivéház mellett.

»Héras« kézimunkaüzlet, — fehérneműjavítóval — és Kolosné nyakkendő-terme Simonffy-utca 5.

Alakítás kalapjait Széll és Kósánál, Piac-u. 63., ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.

Margit-fürdő állandóan nyitva.

Flanellruhák és pongyolák 680- koronától kezdve nagy választékban Frank Sándor női felöltő áruházában, Piac-utca 42.

Rózsavölgyi Karácsonyi Album 1920-21. évre megjelent. Tartalmaz: 6 Operette számot, 16 Kabaré és orfeum dalt, 8 Magyar nótát és műdalt, 4 Tánccarabot Ara K 80.50. Az 1919-20. albumból is kapható még néhány példány. Ara K 57.50. Kapható Hegedüs és Sándor r.-t. zeneműkereskedésében.

Karácsonyra a legszebb nyakkendő, seiyem zsebkendő, gallér- és bokavédők Frank Imre kalapüzletében.

Írógépek, orvosi műszerek, varrógépek, gramfonok szakszerűen javíttatnak Molnár Testvéreknél.

Karácsonyi, ujévi ajándékoknak diszümvek, zeneművek, mesekönyvek, társasjátékok, levélpapírok, albumok, karácsonyfadíszek Gárdosnál püspöki palota.

Posztó gyapjuszövetek és szabó kellékek megbízható bevásárlási helye Feldheim Testvérek posztó-áruházában Király-u. 4.

Legújabb rendszerű karbidlámpa, karbid Molnár Testvéreknél.

Női és leány teli kabátokat, ruhákat, blousokat, a legolcsóbb árban ajánl Frank Sándor női divat áruháza Piac-u. 42.

Karácsonyi ajándékoknak legalkalmasabb tárgyak: eredeti festmények, imakönyvek, zsoltárok, ifjúsági iratok, képeskönyvek, levélpapírok, karácsonyfadíszek, tentatarló készletek és más alkalmas ajándéktárgyak nagy választékban kaphatók Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyv- és papirkereskedésében.

SZÍNHÁZ.

A színházi irodák jelentése.

Szerdán C) bérletben kacagató vigjátékot hoz a Csokonai-színház. A mama címszerepét Egyed Lenke, a többi szerepeket Utassy, Székely, Bánhid, Szigeti, Heltay és Kubányi játsszák. A rendkívüli érdeklődés miatt jegyek már csak mérsékelt számban kaphatók.

100 gyermek táncolja Egyed Lenke Karácsony apó c. mesejátékában a balletet. Címszerep Szigetié, a többi szerepek Rác, Heltay, egyed, Székely kezében vannak. Az előadás bérlet szünetben s hogy a karácsony estét mindenki otthon tölthesse, pénteken délután 4 órákor kezdődik rendez helyárrakkal.

Miss Nobody amerikai detektív-történet 6 felvonásban. Ma mutatja be utoljára az Apolló ezt a szenzációs hatású filmet. Előadások 5 és 7 órákor.

A zöldszemű szörnyeteg, drama 6 felvonásban, párisi francia-film ma utoljára az Urániában. Előadások 5 és 7 órákor.

Karácsony csodaja. Egy gyönyörű karácsonyi történetet mutat be az Apolló szombaton és vasárnap délután 3 órákor az ifjúsági oktató-előadás keretében. Pathé-film. Minden gyermek ott legyen.

A szerelem mindent legyőz című filmdramát mutatja be holnap csütörtökön az Uránia. M. E. Dell »Sas utja« című ismert regénye után készült e film. A főszerepet Lenkeffy Lea játssza. Jegyelvétel.

Miért kerül most egy üveg Diana-sósborsesz 18 koronába? Ezt kérdi mindenki! — A válasz egyszerű!... mert ma is ugyanabban az egyedülálló, hatásában páratlan, erejében felülmulhatatlan minőségben készül, mint a háboru előtt, mikor közkedveltségét épen ezzel szerezte! Mindenki tudja, hogy azok a finom, részben tengerentuli hatóanyagok, melyekből a Diana-sósborsesz össze van téve, a világháboru kitérése óta több százszorosan megdrágultak.

Csokoládé | Cacaó
Desszertek | Tea
Likőrök | Rum
mindenféle csemege és felvágottak a legolcsóbb árban beszerezhetők
Burg Sámuel
fűszer és csemege üzletében,
Csokonai-színházzal szemben

Parlament Borpincészet
Budapest,

VI. Vilmos császár-ut 25. sz.
INTERURBAN TELEFON: 103,31.

Rönlönlegességi palack borok
elsőrendű minőségben!

Vezérképv. Debreczen és vidéke
részére

Deutsch Mór
kerületi ügynökség. Piac-u. 58

24958—1920.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa, a városi hivatalok, intézmények és városi vállalatok részére 1921., 1922. és 1923. években szükséges hivatalos bélyegzők szállítását biztosítani kívánja és ez uton hívja fel az ezen munkákkal foglalkozókat, hogy ide vonatkozó zártajánlataikat a városi főjegyzői hivatalba (városház földszint 5. sz.) legkésőbb 1920 december hó 31-ik napjáig beadhatják.

Debreczen, 1920. évi december hó 20-án.

A városi Tanács.

Az Állatértékesítő
szövetkezetnél

(régii Móricz hentesárugár)
Kossuth-utca 60.

Elsőrendű zsirnakvaló szalonna, vagy hár, zsír, füstölt husok, virsli és kolbász-félék, mindenféle felvágott és csemege hentesárugár

legjutányosabban kaphatók.

WEISZ MIHÁLY és TÁRSA
aranyműves és ékszerész.

Bivállal új munkát és javítást.
Pontos kiszolgálás !!
Hatvan-utca 1. sz. Püspöki palota.

Textilárúk!

Kövvetlen behozatal! Alkalmi vétel
barchet és flanellekben.

Allandó nagy raktár.
Legelősebb bevásárlási forrás!

Amerikai Ruha Áruház
Budapest, VII., Király-utca 15.

Törley pezsgő Tokaji aszu
Cognac borok
Likőrök Sajtok és min-
Rumok donféle fűszerek

legelősebb bevásárlási forrása

Lindenfeld J. Jenő
fűszer-, csemege- és rövidára nagy-
kereskedőnél
Püspök-tér 7. Telefon 79.

Gyermekének
karácsonyra

sehol sem talál megfelelőbb
és egyuttal praktikusabb
ajándékot, mint a
Dr. HEGEDÜSNÉ
Simonffy-utca 2. sz. alatt!

Gyermek-dívatáruháiban.

Ruházati czikkeket
vegyünk gyermekeinknek!

SZENZÁCIÓS ÚJDONSÁGI

Most jelent meg!
BUGYI SÁNDOR

Basahalmán belül sar-
juzott debreceni mus-
kutyá talyigás

IGAZMONDÓ

NAPTÁRA

az 1921-ik élethgyűlölt esztendőre
temérdek szép teshezálló kippel.
Szerkesztő: SIMON ISTVÁN.

Aki ezt megveszi hőtlig
ii, meg oszt olyan okos
lesz tülle, hogy csuda,
mer beelát a jöven-
döbe. Ki van poró-
bálva. A mán bizonyos.

Ára 30 korona 15% felár.

Kapható HEGEDÜS ÉS SANDOR
irodalmi és nyomdai részvény-
társaságnál és minden könyv-
kereskedésben.

Kováry és Altman
szűcsök,

Piac-utca 42. az udvarban,
ahol mindenféle szörme dolgok
átalakítását és javítását a leg-
újabb divat szerint pontosan
eszközlük.

Aranyat, ezüstöt,
brilliánsat a legma-
gasabb árban vesznek

POLLÁK
ékszerész Piac-utca 79.

Tölgyfarönk

1 éves vágásu, 200 cm hosszú
15-30 cm vastag, valamint
bükfa boksa szén
teljesen száraz, ömlesztve waggon
tételekben azonnali szállításra kapható
Polyánszky Oroszt tüzfá- és szén-
kereskedőnél Piac-u. 58. Telefon 182

Karácsonyfadiszek,

karácsonyi és ujévi képeslapok, emlék-
könyvek, képeslapalbumok, disztárgyak,
nipplek, vázák, trókézletek, festékdobo-
zok, más alkalmas karácsonyi ajándék-
tárgyak kaphatók

Hegedüs és Sándor

irodalmi és nyomdai r.-t. papírúrházában,

Nyomatott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvenytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

APRÓ HIRDETÉSEK

VÉTEL.

**Aranyat,
ezüstöt,
brilliánsokat**

legmagasabb árban vesznek
Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67.

Értesítés.
Schalavetz Ferencz fog-
technikus Budapestről
december 18-23-ig be-
zárólag vesz használt ha-
mis fogakat legmagasabb
árban, naponta délután
2-4-ig, József király her-
ceg-utca 10. 2. ajtó.

Veszek
fehérneműket, seivme-
ket, naplanokat, garni-
turákat, szőnyegeket és
szőrméket. Kaiser, Piac-
utca 7.

Ólmit,
ólmocsöveket, ólmedé-
nyeket és más ólomból
készült ócska tárgyakat
magas áron veszünk. —
Cím a kiadóhivatalban.

Elsőrendű tüzfát
nagyobb mennyiségben
veszünk. Árjajánlatot kér-
jük lapunk kiadóhivata-
lába beadni.

ELADÁS.

Ebédlő
berendezés, szőnyegek.
egy divány eladó. Hat-
van-utca 16.

Egy
festőkészlet festékekkel
együtt eladó Piac-utca 83.
Izraelnél.

Elegáns
női cilinder kalap 500
koronáért és fekete tüll
estélyi kalap 500 kor-
onáért. Simonyi-ut 17.

Tiszta
egész ives makulatura
papír (újóság) kapható
lapunk nyomdájában.

Eladó
gyermekjátékok, egy pár
38. és egy pár 35-ös va-
lódí gummi sárclpó. —
Cím a kiadóban.

KERESLET.

Aranyat,
mindenféle ezüstöt, brü-
liánt, gyöngyöt vesz
Steiner Mihály, Hatvan-
utca 2. szám, I. emelet.

Keresztény
menekült jogszigorló vi-
déken nevelői, helyben
pedig bármint állást
azonnal vállal. Címét ké-
rem a kiadóban leadni.

130 koronálg
fizetek aranyért, gramma-
jáért, Arany-Bika-bérháa
Krámer.

Irodal
gyakorlattal bíró ügyes
gépirónó ügyvédi iro-
dában alkalmazást nyer.
Cím a kiadóhivatalban.

Könyvkötő tanuló
és egy tanuló leány a
Hegedüs és Sándor r.-t.
könyvkötészetébe fizetés-
sel felvétetik. Piac-u. 49.

VEGYES.

Harisnyatejelés
3 párból 2 párt, ugyszin-
tén trikóból harisnyát
olcsón, pontosan készit-
tek. Kossuth-utca 58.

Jó
házi koszt kapható. Cím
a kiadóban.

Ingyen vihet akárld
salakot (slaggot) Piac-u.
43. számú háztól.

Gyönyörű
karácsonyi
ajándékok
dr. Hegedüs
gyermekdívatáruháiban
SIMONFFY-UTCA 2.

MAGA HAMIS
BENEDIKT JENŐ ékszerész,
Verbőczy-utca 2. szám. (Iparkamara-épület.)
fogakat, brilliáns,
aranyat, ezüstöt a
legmagasabb napi
áron adhat el. —
Ékszerék, órák nagy
választékban. — Első-
rendű saját javító-
műhely. — Ugyanott
Görtsch féligkereskedő.

'TURUL' Ingatlanforgalmi Iroda
Debreczen, Szent Anna-u. 29. 1. ajtó. Telefon 178.

Elkelt: a Burgondia-utcai részen levő Domb-utca 4. sz. ház.

A Nap-utcaán hatalmas szép Kabán jóforgalmu vendéglő, ká-
nagy modern ház azonnal eladó. véház teljes felszereléssel, épü-
llettel együtt azonnal eladó.

A fűtőház háta megett levő Boldog-
falvakert Gázgyár-utca 4. sz. ház
közvetlen a Kúler butorgyár mellett
azonnal eladó. Van rajta 2 szoba,
2 konyha, 2 kamara, nyitott jövizü
kut, cca 380 □-öl területtel. Az épü-
let cseréppel és bádoggal van fedve.
Vétel esetén 1 szoba konyha május
1-én át lesz adva.

A vágóhid háta megett a Bihari
telepen. A sorompótól 2 perc-
nyire levő Lahner-utca 4. sz.
alatt 4800 □-öl pusztaföld és
ugyanott 1600 □-öl szőlő van
eladó. Az eladási feltételek iro-
dánkban bármikor megtekin-
tetők.

Ha gyorsan és díjmentesen akarja eladni házat, egy fordulóos teljes biza-
lommal irodánkhoz, hol hivatalos órák alatt d. e. 9-10, d. u. 3-5
óráig mindenkor rendelkezésére állunk ügyfeleinknek.
Keresünk megbízóink részére házakat, földet, akác- és tölgyerdőket.

Óra- és ékszerjavító műhely
Kossuth-utca 12. sz.
8 nap alatt minden-
féle javítást jótállás
mellett elkészítik

KOHN MÓR
Fedák, Kürti, Mágán
cipőkrémek
„Silvia“ ruhafesték,
bőrszir, fénymáz
gyári főraktár
FLEISCHER MÓR
nagykereskedőnél, Hatvan-u. 15.

Fűszer- és gyarmatár,
valamint mindennemű
italárúkban
legelőnyösebb beszerzési forrás
Byománt Géza és Társa
fűszernagykereskedőknél
Piac-u. 58. Telefon 18-07.

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDÜS LORÁNT.
Kiadó:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv.-társ.